

PRITARTA

Plungės rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus 2021-09-14
Įsak. Nr.DE-1019

PATVIRTINTA

Plungės r. Kulių gimnazijos
Direktorės 2021-10-25
Įsak. Nr.V-89

Plungės r. Kulių gimnazija

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

2021 m.

Programą rengė:

Direktorė Asta Plataunienė,

auklėtojos: vyr. auklėtoja Danguolė Narkevičienė, vyr. auklėtoja Genovaitė Adomaitienė, auklėtoja Anžela Grevienė

TURINYS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Duomenys apie ugdymo įstaigą

1.2. Ugdytiniai ir jų poreikiai

1.3. Ugdymo įstaigos savitumas

2. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

3. UGDYMO PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

5. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

6. BENDRADARBIAVIMO SU ŠEIMA BŪDAI, FORMOS

NAUDOTA LITERATŪRA

PRIEDAI

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Duomenys apie ugdymo įstaigą

Švietimo įstaigos pavadinimas – Kulių gimnazija.

Teisinė forma – Plungės rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga.

Tipas - gimnazija-ikimokyklinio ugdymo grupės.

Teikiamos paslaugos – ikimokyklinis ugdymas.

Mokomoji kalba – lietuvių.

Įstaigos kodas – 191131028

Adresas – Aušros g. 27, Kuliai, Plungės raj. LT-90372

Telefonai - 844845221, 45106.

El.paštas – kuliuvm@plunge.lt

Interneto svetainės adresas – www.kuliai.lt

1.2. Ugdytiniai ir jų poreikiai

Įstaigoje veikia ankstyvojo amžiaus grupė nuo 2 metų, ikimokyklinio ugdymo grupė. Ikimokyklinės grupės dirba 10,5 val. (7.30 val. – 18.00 val.). Įstaigoje dirba trys auklėtojos ir viena meninio ugdymo mokytoja, dvi auklėtojų padėjėjos.

Kulių gimnazijos ikimokyklinės grupės lanko Kulių miestelio ir seniūnijos vaikai. Daugiavaikėms šeimoms suteikiamos maitinimo lengvatos. Ugdymo įstaigoje auklėtiniai maitinami tris kartus per dieną (pusryčiai, pietūs, pavakariai). Tėvai turi galimybę pasirinkti, kiek kartų per dieną vaikas bus maitinamas. Daugumos ugdytinių tėvai yra dirbantys, todėl vaikai darželyje praleidžia visą darbo dieną.

Mokslo metai ikimokyklinėse grupėse organizuojami ir planuojami sudarant ilgalaikį ugdomosios veiklos metinį planą (priedas nr.2), kuriame fiksuojamos savaitės temos, šventės, sportiniai renginiai, išvykos, civilinės saugos pamokėlės. Metinis planas kuriamas atsižvelgiant į metų laikų ypatumus, Lietuvos kalendorines šventes, vaikų gebėjimus ir žinias. Kiekvieną savaitę auklėtojos pildo savaitinius planus (priedas nr.3), o savaitės pabaigoje rašo ugdomosios veiklos refleksiją.

Kurdami ikimokyklinio ugdymo programą pedagogai vadovaujasi tėvų nuostatomis, lūkesčiais ir poreikiais, prisiima atsakomybę už vaikų visuminį ugdymąsi, būtinausių vaiko amžiaus tarpsnių poreikių: judėjimo, fizinio ir psichinio saugumo, žaidimo, bendravimo, bendradarbiavimo, pažinimo, saviraiškos tenkinimą. Ugdymo programoje atsižvelgiama į individualiuosius ir specialiuosius (gabių ir talentingų, socialinės atskirties aplinkoje augančių vaikų ir kt.) poreikius. Ugdymo procesas organizuojamas vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo metodinėmis rekomendacijomis (2015), Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (2014), Lietuvos Respublikos Konstitucija, Vaiko teisių konvencija, Vaiko gerovės politikos koncepcija.

Veiksmingas ikimokyklinis ugdymas yra orientuotas į vaiko asmenybės brandą, taip pat į sėkmingą jo ugdymosi pažangą ir gerus pasiekimus visuose 18 pasiekimų sričių.

Ikimokyklinio ugdymo auklėtojai, vadovaudamiesi vaikų išsakytais norais, jų tėvų lūkesčiais dėl vaiko pasiekimų, numato kiekvieno vaiko bei vaikų grupės ugdymosi rezultatus. Reikalui esant, dėl vaiko ugdymosi pasiekimų svarbu tartis su specialistais. Atsižvelgdamos į tarimosi su vaikais,

tėvais, specialistais bei vaiko turimų pasiekimų vertinimo rezultatus, ikimokyklinio ugdymo auklėtojos konkrečiai uždavinius savo grupės vaikams ir konkrečiai vaikui.

Ugdymo institucija kuriama kasdien su konkrečiu vaiku. Pedagogas užduotis – padėti visapusiškai atsiskleisti vaiko asmenybės savybėms.

Kad pasiektų numatytų vaikų grupės ir kiekvieno vaiko ugdymosi rezultatų, ikimokyklinio ugdymo auklėtojai kuria grupėje situacijas patirtiniam vaikų ugdymuisi, koordinuoja jų ugdymosi procesą. Ikimokyklinio ugdymo auklėtojos sudaro sąlygas vaikams pamatyti, išgirsti, išgyventi, apmąstyti, t.y. aktyviai veikiant, dalyvaujant, kuriant kartu su kitais vaikais ir suaugusiais.

Vaikai ugdomi veikdami kartu su kitais vaikais. Bendra vaikų veikla sukuria sąlygas aiškintis, diskutuoti, dalytis patyrimu, palaikyti ir padėti įgyvendinti vienam kito idėjas, mokytis vienas iš kito. Stebėdami kitus vaikus ir jų mokymosi bei elgesio būdus, ikimokyklinukai supranta, ką reiškia mokytis.

1.3. Ugdymo įstaigos savitumas

Prioritetinė kryptis – sveikatos ugdymas. Nuo 2021 m. gegužės mėn. Kulių gimnazija yra įtraukta į sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą. Siekiant ugdyti vaikų sveikos gyvensenos įgūdžius, didžiąją laiko dalį ikimokyklinukai praleičia lauko aplinkoje, ugdymas organizuojamas netradicinėse erdvėse.

STEAM ugdymas

Grupės auklėtojos organizuoja integralų, kompleksinę vaikų tikrovės reiškinį pažinimą, pritaikymą ir problemų sprendimą ikimokyklinio amžiaus vaikų gebėjimų ugdymą gamtos pažinimo, technologijų (robotikos), inžinerijos, menų ir matematikos (STEAM, angl. science, technology, engineering, arts, maths) kontekste. STEAM apima šias tikslųjų mokslų sritis:

- gamtos pažinimą ir tyrinėjimą (stebėjimą, eksperimentus, bandymus, kūrybinę veiklą su gamtine medžiaga). Tyrinėjimo metu vaikai tampa aktyviais dalyviais. Jie susikaupia, bando kritiškai mąstyti, kantriai išlaukti bandymo pabaigos. Tai suteikia galimybių kūrybiškai tyrinėti ir kurti;
- inžineriją (konstravimą);
- technologijas (kompiuterių ir informacinės sistemos, žaidimų kūrimas, įrangos sprendimai, Edukaciniai robotukai – bitės,);
- matematinių vaizdinių formavimas.

Ugdymo įstaiga turi ir aktyviai naudojami interaktyviai lenta. Ši technologija vaikams yra įdomi, todėl, kad joje pateikiama medžiaga yra vaizdi ir aiški, o pats vaikas yra ne tik pasyvus stebėtojas, o ir aktyvus dalyvis. Lentoje atliekamos užduotys leidžia geriau įsiminti bei suprasti pateikiamą medžiagą. Vaikai, atlikdami užduotis interaktyvioje lentoje, mokosi laikytis taisyklių, išlaukti savo eilės, stebi kaip žaidžia kiti, padeda draugui, tariasi. Procesą daro įdomesnį, šiuolaikiškesnį patrauklesnį ir įvairesnį. Interaktyvūs užsiėmimai naudingi ir ugdytinių pažintinėms funkcijoms, kadangi jie klasikinį didaktinį mokymo būdą, paremtą tik stebėjimu, papildoma praktine veikla.

Taip pat ugdymo proceso pajavirinimui ikimokyklinės grupės naudoja edukacines bitutes „Bee–bot“. Siekiama ugdyti vaikų loginį mąstymą, orientavimąsi erdvėje, pastabumą. Vaikai gali praktiškai pabandyti ir suprasti: priežasties ir pasekmės ryšius; gebėti nustatyti kryptį, seką; įgyti skaičiavimo įgūdžius; įgyti žinių apie aplinką; plėtoti kalbinius, bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus; plėtoti kūrybiškumą.

Ikimokyklinio ugdymo pedagogės pradėjo įgyvendinti „Kimochis ikimokyklinio ugdymo programą“ (2013). Ši programa, pritaikyta darbui su ikimokyklinio amžiaus vaikais. Šios programos

pagalba, auklėtojos turi galimybę padėti vaikui įgyti žinių, įgūdžių, kurie reikalingi, kad jis galėtų suprasti bei valdyti savo emocijas, globoti bei rūpintis kitais, kurti tvirtus santykius, priimti atsakingus sprendimus ir konstruktyviai spręsti keblias situacijas. Šie įgūdžiai būtini siekiant gerų mokymosi rezultatų mokykloje, kuriant pozityvius tarpusavio santykius bei lavinant emocinį intelektą.

2. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Ikimokyklinio ugdymo turinys sudarytas remiantis šiais principais:

- Sveikatingumo – vaiko fizinio, psichinio ir socialinio ugdymo darlą.
- Tautiškumo – tautos kultūros puoselėjimas etnokultūros vertybių perdavimo ir perėmimo ikimokykliniame amžiuje galimybių atranka, atsižvelgiant į socialinę, kultūrinę šeimos ir vietinės bendruomenės aplinką.
- Visuminio integralaus ugdymo – pasaulio, kaip neskaidomos visumos, vertybinių nuostatų, jausmų, mąstymo ir veiksmų dermės, vaiko vidinio ir išorinio pasaulio vienovės suvokimas.
- Humaniškumo – vaikų kultūros puoselėjimas, pagarba vaikui kaip asmenybei, vaiko vidinio pasaulio nepriklausomybės ir savarankiškumas pripažinimas.
- Individualizavimo – skirtingų vaiko gebėjimų, turimos patirties, pomėgių, poreikių, pažinimo būdų, brandos ypatybių pripažinimas.
- Diferencijavimo – skirtingų gebėjimų vaikų, ugdymo procesas grindžiamas visapusišku amžiaus tarpsnių ypatumų žinojimu, atsižvelgiama į vaiko ar vaikų grupės ugdymosi poreikius.
- Aktyvaus ugdymo(si) – vaikas patirtį kaupia aktyviai veikdamas, bandydamas, eksperimentuodamas, bendraudamas ir bendradarbiaudamas, sąveikaudamas su aplinka ir daiktais.
- Konfidencialumo – informacija apie vaiko ugdymą(si) (pasiekimus ir problemas) teikiama tik asmeniškai šeimai.
- Grįžtamojo ryšio - nuolatinis ugdymo proceso vertinimas, auklėtojos veiklos refleksija, padedanti realizuoti vaikų pasiekimus ir siekti kokybinių pokyčių. Šeimos ir auklėtojų keitimasis apie vaiko ugdymą(si).

3. UGDYMO PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Ikimokyklinio ugdymo programos tikslas – atsižvelgiant į vaiko prigimtines galias, jo individualią patirtį, vadovaujantis raidos dėsniniais, padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Ikimokyklinio ugdymo programos uždaviniai:

- Saugoti ir stiprinti vaikų sveikatą, sudarant sąlygas judėjimo aktyvumui, savirealizacijai, sveikai mitybai, saugiam žaidimui.
- Kurti pozityvius vaiko, šeimos, pedagogo santykius, grindžiamus partneryste, bendravimu ir bendradarbiavimu.
- Kurti ir ruošti aplinką įvairių poreikių ir gebėjimų vaikams.
- Skatinti vaikų saviraišką, iniciatyvą, kūrybiškumą, žadinti jautrumą aplinkos estetikai.
- Ugdyti įvairius gebėjimus, puoselėti individualybę, padėti vaikui pajusti savo galimybes ir vertę.
- Sudaryti vaikui kuo palankiausias sąlygas perimti tautos kultūros pagrindus.

4. UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

Ikimokyklinės programos vaikų ugdymo turinyje išskiriami vaiko gebėjimai, kuriuos ugdomi 2–3 m. vaikas (ankstyvasis amžius) ir 3–6 m. vaikas (ikimokyklinis amžius).

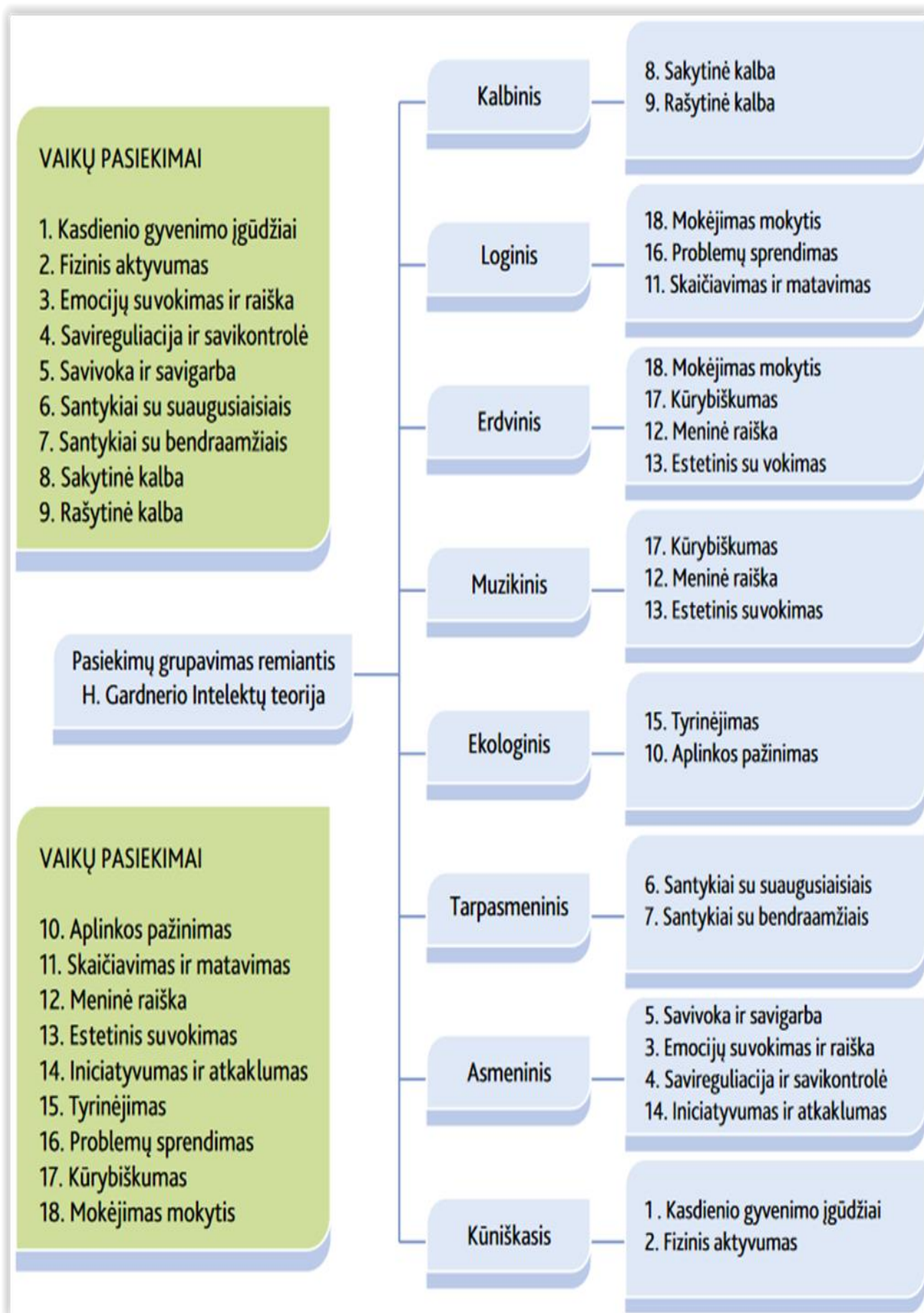
Vaikų ugdymo programos turinys apjungtas į ugdytinas grupes pagal ikimokyklinio ugdymo(si) lūkesčius: ugdydami vaiką siekiame, kad jis augtų „Sveikas“, „Orus“, „Bendraujantis“, „Smalsus“, „Kuriantis“, „Sėkmingai besiuogdantis“. Šie ikimokyklinio ugdymosi lūkesčiai atitinka tokias kompetencijas: sveikatos saugojimo, socialinę, komunikavimo, pažinimo, meninę.

Vadovaujantis Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu kiekvienai kompetencijai priskiriamos vaiko pažangos vertinimo sritys ir esminės nuostatos bei gebėjimai, veiksenų pavyzdžiai, kuriuos vaikas turėtų įgyti iki šešerių metų.

Ugdymo turinio įgyvendinimo aspektai:

METODAI	PRIEMONĖS
Aktyvūs ugdymo metodai	Žaidimai, žaislai, įvairūs didaktiniai žaidimai, viktorinos, vaidmeniniai žaidimai, „minčių lietus“, darbas grupėse, projektai, pasakojimai.
Vaizdinis metodas	Demonstravimas, stebėjimas, enciklopedijos, žemėlapiai, plakatai, paveikslai, žurnalai, vaikiškos knygelės, pratybos, pasakų įrašai, knygos, filmų peržiūra, muzikos klausymas, žmonių, emocijų, gyvūnų ir kt. kortelės, nuotraukos, atvirukai, sporto inventoriūs, IT.
Kūrybinis metodas	Vaikų darbai, tyrinėjimai, stebėjimas, eksperimentavimas, tapymas, lipdymas, piešimas, muzikavimas, vaidyba, instrumentavimas, inscenizavimas.
Pažintinis metodas	Edukacinės ekskursijos, išvykos, filmai, muziejai, renginiai, šventės, akcijos, popietės, žmonių buitės daiktai, profesijų atributai, žaislai, eismo ženklai, IT.

Vaikų pasiekimai

KALBINIS

Sakytinė kalba

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs išklaudyti kitą ir išreikšti save bei savo patirtį kalba.

Esminis gebėjimas. Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, kalba su suaugusiais ir vaikais, natūraliai, laisvai išreiškdamas savo išgyvenimus, patirtį, mintis, intuityviai junta kalbos grožį.

Rašytinė kalba

Vertybinė nuostata. Domisi rašytiniais ženklais, simboliais, skaitomu tekstu.

Esminis gebėjimas. Atpažįsta ir rašinėja raides, žodžius bei kitokius simbolius, pradeda skaitinėti.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Rašymas Piešia vertikalias ir horizontalias linijas.	Rašymas Domisi rašikliais ir kompiuteriu. raidėmis ir bando jas „naudoti“ savo veikloje.	Rašymas Supranta spaudinių funkcijas: kalendorius, valgiaraštis, reklama ir pan. Kopijuoja ir bando rašyti raides. Kompiuteriu spausdina raides.	Supranta rašymo tikslus. Spausdintinomis raidėmis rašo savo vardą, kopijuoja aplinkoje esančius žodžius.	Rašymas Rašo savo vardą, elementarius žodelius. rašinėjimais atvaizduoja savo patirtį, išgyvenimus, norus.
Skaitymas Pavadina matomus paveikslėlius	Skaitymas „Skaito“ knygelį paveikslėlius	Skaitymas Domisi raidėmis ir supranta, kad raidės turi pavadinimus.	Skaitymas Supranta, kad garsas siejasi su raide, o raidės sudaro žodį. Žino keliolika abėcėlės raidžių.	Skaitymas Atpažįsta ir pavadina įvairių šriftu parašytas raides (didžiosios, mažosios). Bando perskaityti trumpus jam reikšmingus žodžius.

LOGINIS

Mokėjimas mokytis

Vertybinė nuostata. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko.

Esminis gebėjimas. Mokosi žaisdamas, stebėdamas kitus vaikus ir suaugusiuosius, klausinėdamas, ieškodamas informacijos, išbandydamas, sprenddamas problemas, kurdamas, įvaldo kai kuriuos mokymosi būdus, pradeda suprasti mokymosi procesą.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Domisi kas kaip veikia. Atidžiai stebi veiklą ir bando pakartoti veiksmus	Siūlo žaidimų idėjas. Domisi aplinka – klausinėja. Žaidžia kūrybiškai.	Imasi iniciatyvos įgyvendinant žaidimų idėjas. Drąsiai spėja, bando, klysta ir taiso klaidas. Spėlioja veiksmų pasekmes.	Drąsiai ieško atsakymų į kylančius klausimus. Kalba apie tai, ko norėtų išmokti, planuoja savo veiklą. Randa reikiamą informaciją įvairiuose šaltiniuose (enciklopedijose, žinyuose ar pan.)	Kalba apie mokymąsi mokykloje, jo prasmę. Analizuoja savo veiklą, kaip pavyko. Orientuojasi informacijos gavimo šaltiniuose (pokalbis, stebėjimas, knygos, internetas, TV ir pan.).

Problemų sprendimas

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs ieškoti išeičių kasdieniams iššūkiams bei sunkumams įveikti.

Esminis gebėjimas. Atpažįsta ką nors veikiant kilusius iššūkius bei sunkumus, dažniausiai supranta, kodėl jie kilo, suvokia savo ir kitų ketinimus, ieško tinkamų sprendimų ką nors išbandydamas, tyrinėdamas, aiškindamasis, bendradarbiaudamas, pradeda numatyti priimtų sprendimų pasekmes.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Stebi savo veiksmų pasekmes. ☐ Prašo pagalbos nepavykus atlikti veiklos.	Išbando įvairias daiktų panaudojimo galimybes. Supranta kada pavyko įveikti sunkumus.	Ieško tinkamų sprendimo būdų. Bando įveikti sunkumus pats.	Pradeda matyti sprendimų pasekmes. Tariasi su kitais dėl veiksmų atlikimo. Nepasiekus tikslo, bando keletą kartų.	Sudėtingą veiklą priima natūraliai, nusiteikęs įveikti kliūtis. Žino ar problemą gali įveikti pats.

Skaičiavimas ir matavimas

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti pasaulį skaičiuodamas ir matuodamas.

Esminis gebėjimas. Geba skaičiuoti daiktus, palyginti daiktų grupes pagal kiekį, naudoti skaitmenis, apibūdinti daikto vietą eilėje, sudaryti sekas. Geba grupuoti daiktus pagal spalvą, formą, dydį. Jaučia dydžių skirtumus, daikto vietą ir padėtį erdvėje. Supranta ir vartoja žodžius, kuriais apibūdinamas atstumas, ilgis, masė, tūris, laikas. Pradeda suvokti laiko tėkmę ir trukmę.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Skiria sąvokas mažai ir daug. Išrikiuoja daiktus į eilę. Pradeda suprasti, ką reiškia padalinti daiktus po lygiai.	Pradeda skaičiuoti daiktus ir palyginti kelių daiktų grupes pagal daiktų kiekį grupėse. Vartoja kelintinius skaitvardžius: pirmas, antras. Grupuoja daiktus pagal išorinius požymius.	Supranta, kad daiktų skaičius nepriklauso nuo jų požymių ir jų padėties erdvėje. Skaičiuoja iki 5-ių. Skiria kelintinius skaitvardžius.	Sieja daiktų kiekį su skaičių žyminčiu simboliu. Skaičiuoja iki 10-ties. Palygina daiktų grupes pagal kiekį (daugiau/mažiau). Supranta ir vartoja sąvokas: pusiau, į 2-3 dalis. Pratęsia, sukuria skirtingų požymių sekas su 2-3 pasikartojančiais elementais.	Pradeda suprasti ryšius tarp skaičių (pvz.: 6 susideda iš dviejų trejetų). Vartoja žodžius: sudėti, atimti, kiek bus.

ERDVINIS

Kūrybiškumas

Vertybinė nuostata. Jaučia kūrybinės laisvės, spontaniškos improvizacijos bei kūrybos džiaugsmą. *Esminis gebėjimas.* Savitai reiškia savo išpūdžius įvairioje veikloje, ieško nežinomos informacijos, siūlo naujas, netikėtas idėjas ir jas savitai įgyvendina.

Ikimokyklinio amžiaus tarpsnis – pats palankiausias kūrybiškumo ugdymuisi, nes būtent tada vaikas yra pats imliausias: jis smalsus, visa savo esybe trokšta pažinti pasaulį; jo mąstymas dar laisvas, nesuvaržytas dogmų ir stereotipų. Kūrybiškumas – kiekvieno vaiko saviraiškos puoselėjimas, tai gebėjimas netipiškai mąstyti, kurti.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Žaisdamas atlieka įsivaizduojamus simbolinius veiksmus.	Ižvelgia naujas įprastų daiktų savybes. Sugalvoja įdomių idėjų, skirtingų veikimo būdų.	Išradingai, neįprastai naudoja įvairias medžiagas, priemones.	Ieško netikėtų sprendimų. Fantazuoja.	Nebijo daryti kitaip. Savitai išreiškia save.

Meninė raiška

Vertybinė nuostata. Jaučia meninės raiškos džiaugsmą, rodo norą aktyviai dalyvauti meninėje veikloje.

Esminis gebėjimas. Spontaniškai ir savitai reiškia išpūdžius, išgyvenimus, mintis, patirtas emocijas muzikuodamas, šokdamas, vaidindamas, vizualinėje kūryboje. Meninė raiška apima vizualinę raišką, muziką, šokį ir vaidybą. Ugdydami ikimokyklinio amžiaus vaiką, siekiame sudominti kūrybos procesu, o ne rezultatu.

Dailė

Tai vaiko raiška vaizdų kalba tapant, liejant akvarele, piešiant tradicinėmis ir skaitmeninėmis priemonėmis, lipdant, konstruojant, aplikuojant, spauduojant, lankstant, karpant ir kt.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Savo „keverzonėse“ išvelgia daiktus ir įvykius. Eksperimentuoja dailės priemonėmis išreiškdamas save.	Patirtį išreiškia naudodamas įvairias linijas, jų derinius, geometrines ir laisvas formas, spalvas. Eksperimentuoja dailės priemonėmis atrasdamas spalvas.	Patirtį išreiškia kitiems atpažįstamais vaizdais. Eksperimentuoja išbandydamas skaitmenines priemones, fotoaparata.	Eksperimentuoja mišriomis dailės priemonėmis ir technikomis. Dailės darbus papildo grafiniais ženklais (raidėmis, žodžiais).	Kūrybiškai panaudoja tradicines ir netradicines priemones. Bando kurti naudodamasis skaitmeninio piešimo programomis.

Muzika ir šokis

Muzikinėje, šokio veikloje ugdomas jautrumas gamtos garsams, muzikos intonacijoms ir ritmams, muziką lydinčiam tekstui, tautosakai, žaidimų, ratelių ir šokių judesiams. Siekiant ryšio su etnine kultūra, ypatinga ugdomoji reikšmė teikiama muzikiniam folklorui. Folkloro vaidmuo – ne vien pažintinis, bet ir kūrybinis, estetinis, etnis.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Dainuoja 2 – 4 garsų daineles. Kartu su pedagogu ritmiškai groja muzikos instrumentais. „Šoka“ mėgdžiodamas judesius.	Dainuoja trumpas, aiškaus ritmo daineles. Kuria ritminius motyvus. „Šoka“ vaizduojamuosius šokamuosius žaidimus.	Atpažįsta kai kurių instrumentų (smuiko, būgno, dūdelės, varpelio) girdėtus kūrinius. Dainuoja dialoginio pobūdžio daineles. Šoka šokius pritaikant skirtingo tempo dalis.	Dainuoja platesnio diapazono vienbalses daineles. Groja 2-3 garsų melodijas. Šoka ratelius pritaikydamas įvairius žingsnelius. Šoka išreiškdamas erdvės (aukštai – žemai) ir laiko (greitai-lėtai) elementus.	Dainuoja dainas su instrumentiniu pritarimu. Kuria melodijas šokiams. Savarankiškai šoka po muzikinės įžangos.

Vaidyba

Tai veikėjo vaizdavimas improvizuotais savo paties ar lėlės (žaislo) judesiais, veiksmais, žodžiais, balso intonacijomis, veido mimika. Kiekvienas vaikas vaidindamas – improvizuodamas reiškia savo požiūrį ir supratimą.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Kartoja matytus veiksmus, judesius. Vaizduoja siužetinius elementus.	Kuria dialogą tarp veikėjų. Atkuria matytų situacijų fragmentus.	Vaizduoja realistinį ir fantastinį siužetą. Susikuria vaidybinę aplinką.	Improvizuoja trumpas žodines veikėjų frazes. Tikslingai naudoja daiktus teatro reikmėms.	Bendrauja su kitu vaidinimo veikėju. Naudoja veikėjams charakteringas balso tonacijas.

Estetinis suvokimas

Vertybinė nuostata. Domisi, gėrįsi, grožisi aplinka, meno kūriniais, menine veikla.

Esminis gebėjimas. Pastebi ir žavisi aplinkos grožiu, meno kūriniais, džiaugiasi savo ir kitų kūryba, jaučia, suvokia ir apibūdina kai kuriuos muzikos, šokio, vaidybos, vizualaus meno estetikos ypatumus, reiškia savo estetinius potyrius, dalijasi išgyvenimais, išpūdžiais.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
		Dalijasi išpūdžiais po koncertų, spektaklių. Supranta ir pakomentuoja kai kuriuos meninės kūrybos proceso ypatumus (veikėjų bruožus, nuotaiką, spalvas, veiksmus).	Papasakoja išpūdžius apie meninio kūrinio siužetą. Grožisi ir palankiai vertina savo ir kitų kūrybinę veiklą, įvardija kodėl gražu. Pastebi papuoštą aplinką.	Nori matyti ir kurti grožį aplinkoje. Pasakoja, aiškina, ką pats sukūrė ir kaip kūrė. Domisi kitų meninėmis idėjomis ir jas panaudoja savo veikloje.

MUZIKINIS (Kūrybiškumas, Meninė raiška, Estetinis suvokimas).

EKOLOGINIS

Tyrinėjimas

Vertybinė nuostata. Smalsus, domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando, samprotauja. *Esminis gebėjimas.* Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, bandymą, klausinėjimą), mąsto ir samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.

Integruojama „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Domisi jį supančia aplinka. Kartoja veiksmą po patirtos nesėkmės.	Tyrinėja supančią gamtinę ir daiktinę aplinką visais pojūčiais. Pasirenka reikalingas priemones tiriamajai veiklai.	Domisi iš ko padaryti daiktai, jų savybėmis. Suvokia daiktų paskirtį. Įvardina daiktų, medžiagų, gyvūnų, augalų skirtingus pastebėjimus.	Atlieka trumpalaikius stebėjimus. Pasitelkia priemonių įvairovę (lupą, mikroskopą). Analizuoja, grupuoja ir klasifikuoja daiktus pagal savybes.	Atlikęs tiriamąją veiklą daro išvadas. Tyrinėjimams naudoja skaitmenines technologijas (kompiuteris, fotoaparatas, mobilusis telefonas). Žino ir suvokia tyrinėjimo saugumo taisykles. Tyrinėjo rezultatus pavaizduoja schema.

Aplinkos pažinimas

Vertybinė nuostata. Nori pažinti bei suprasti save ir aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.

Esminis gebėjimas. Įvardija ir bando paaiškinti socialinius bei gamtos reiškinius, apibūdinti save, savo gyvenamąją vietą, šeimą, kaimynus, gyvosios ir negyvosios gamtos objektus, domisi technika ir noriai mokosi ja naudotis.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Atpažįsta ir įvardina artimiausios aplinkos daiktus. Orientuojasi savo grupės aplinkoje. Žino savo, šeimos narių vardus.	Išvardina gyvenamosios vietos objektus. Pastebi pasikeitimus savo aplinkoje. Pastebi ir pasako pagrindinius augalų ir gyvūnų požymius. Atpažįsta ir įvardija artimiausios aplinkos gyvūnus, augalus.	Pasakoja apie savo šeimą. Orientuojasi darželio aplinkoje. Įvardija kelis gimto miesto objektus (miesto ar darželio pavadinimą, gyvenamą gatvę ar pan.). Atpažįsta ir įvardija naminius, kai kuriuos laukinius gyvūnus, nusako jų gyvenimo skirtumus. Skiria daržoves, vaisius, uogas ir nusako panaudojimo maistui būdus. Domisi gamtos reiškiniais, kurių negali pamatyti. Moka stebėti ir prižiūrėti kambarinių augalų augimą	Žino svarbią asmeninę informaciją. Domisi suaugusio žmogaus gyvenimu, jo darbais. Žino tradicines šventes. Žino savo šalies ir sostinės pavadinimą. Atranda ir mokosi naudotis buities prietaisais, skaitmeninių technologijų galimybėmis. Pastebi aiškiai matomus skirtumus ir panašumus tarp gyvūnų ir augalų. Žino apie naminių gyvūnų naudą žmogui. Mokosi rūšiuoti atliekas.	Domisi gamtos reiškiniais ir jų paaiškinimu (rasa, vaivorykštė, vėjas). Domisi savo gimtinės istorija. Domisi apie daiktų pokytį (seniau/dabar). Domisi aktualiais visuomeninio gyvenimo įvykiais. Paaiškina, kaip reikia prižiūrėti augalus, naminius gyvūnus. Rodo pagarbą gyvėjai ir negyvėjai aplinkai.).

TARPASMENINIS

Santykiai su suaugusiais

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais.

Esminis gebėjimas. Pasitiki pedagogais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai reiškia jiems savo nuomonę, tariasi, derasi; žino, kaip reikia elgtis su nepažįstamais suaugusiais.

Integruojamos „Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa“ ir taikomos „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos“.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Lengviau atsiskiria nuo tėvų ar globėjų. Ramiai stebi nepažįstamus žmones. Audringai reiškia teises į savo daiktą.	Lengvai atsiskiria nuo tėvų ar globėjų. Pasitiki pedagogu, priima pagalbą, vykdo individualius prašymus.	Įtraukia suaugusįjį į savo žaidimus ir bendrąveiklą. Priima su veikla susijusius suaugusiojo pasiūlymus. Mėgsta ką nors daryti kartu su suaugusiuoju	Stengiasi laikytis susitarimų. Bando tinkamu būdu išsakyti priešišką neisuaugusiojo nuomonę. Laikosi taisyklių, prašymų, pasiūlymų, tačiau stipriai supykęs, susijaudinęs gali priešintis suaugusiajam.	Pagarbiai bendrauja su suaugusiais. Supranta suaugusiojo jausmus ir užjaučia. Supranta žodžių ir veikslių pasekmes. Išklauso kitų nuomonę ir iš jos mokosi.

Santykiai su bendraamžiais

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais.

Esminis gebėjimas. Supranta, kas yra gerai, kas blogai, draugauja bent su vienu vaiku, palankiai bendrauja su visais (supranta kitų norus, dalijasi žaislais, tariasi, užjaučia, padeda), suaugusiojo padedamas supranta savo žodžių ir veikslių pasekmes sau ir kitiems.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Ieško bendraamžių draugijos, trumpai pažaidžia su kitu vaiku, audringai reiškia teises į savo daiktus.	Kartu su bendraamžiais žaidžia bendrus žaidimus, mėgdžioja kitus vaikus, stengiasi suprasti kito vaiko sumanymus.	Sėkmingai įsitraukia į vaikų grupę ir žaidžia kartu, sugeba padėti kitam vaikui, gali turėti vieną ar kelis žaidimo partnerius.	Taikiai derasi dėl žaidimo sumanymų, supranta koks elgesys geras ar blogas, suvokia savo veikslių pasekmes. Palaiko ilgalaikę draugystę mažiausiai su vienu vaiku.	Išklauso draugų nuomonę ir iš jų mokosi. Elgiasi pagal gerą savo elgesio supratimą. Geranoriškai bendrauja ir bendradarbiauja su bendraamžiais.

ASMENINIS

Savivoka ir savigarba

Vertybinė nuostata. Save vertina teigiamai.

Esminis gebėjimas. Supranta savo asmens tapatumą („aš esu, buvau, būsiu“), pasako, kad yra berniukas / mergaitė, priskiria save savo šeimai, grupei, bendruomenei, pasitiki savimi ir savo gebėjimais, palankiai kalba apie save, tikisi, kad kitiems jis patinka, supranta ir gina savo teises būti ir žaisti kartu su kitais.

Integruojamos „Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa“ ir taikomos „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos“.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
<p>Kalba pirmuoju asmeniu „aš“.</p> <p>Pasako kas jis yra – berniukas ar mergaitė.</p> <p>Pavadina 5-6 kūno dalis.</p> <p>Didžiuojasi tuo, ką turi ir gali padaryti.</p>	<p>Pasako savo ir kito jausmus, norus.</p> <p>Supranta, kad kitas negalėjo matyti to ką matė jis, nes kitas žmogus nebuvo šalia.</p> <p>Mano, kad jis yra geras, todėl jį kiti palankiai vertina.</p>	<p>Supranta, kad jis buvo (kūdikis), yra (vaikas) ir visada bus tas pats asmuo užaugęs (vyras/moteris).</p> <p>Jaučiasi esąs šeimos, vaikų grupės narys.</p> <p>Siekia kitų dėmesio, palankių vertinimų.</p>	<p>Įvardija savo norus, jausmus, savybes, gebėjimus.</p> <p>Pasako savo tautybę.</p> <p>Save vertina teigiamai.</p> <p>Atpažįsta kitų palankumo ir nepalankumo jam ženklus.</p>	<p>Pasitiki savimi ir savo gebėjimais.</p> <p>Priskiria save giminei (tetos, seneliai, pusseserės).</p> <p>Mokosi saugoti savo privatumą.</p> <p>Pradedą suprasti, kas nuo jo norų ir pastangų nepriklauso.</p>

Emocijų suvokimas ir raiška

Vertybinė nuostata. Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.

Esminis gebėjimas. Atpažįsta bei įvardina savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (užjaučia, padeda).

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
<p>Pradedą naudoti emocijų raiškos žodelius.</p> <p>Atranda savus emocijų raiškos būdus.</p>	<p>Pavadina pagrindines emocijas.</p> <p>Atpažįsta kitų emocijas pagal elgesį.</p> <p>Pradedą valdyti savo emocijas.</p>	<p>Apibūdina situacijas, kuriose kilo jausmai.</p> <p>Atpažįsta kitų emocijas pagal veido išraišką, elgesį ir tinkamai į jas reaguoja.</p> <p>Išreiškia jausmus mimika ir žodžiais, o ne veiksmis</p>	<p>Apibūdina jausmus sukėlusias situacijas ir priežastis.</p> <p>Išreiškia jausmus tinkamais būdais – neskaudindamas kitų.</p>	<p>Atpažįsta ir įvardija savo ir kitų emocijas, bando į juos atsiliepti (paguosti, užjaušti, susitaikyti, atsižvelgti į kito norus).</p> <p>Numato, kaip jaustųsi pats ar kitas įvairiose situacijose.</p>

Savireguliacija ir savikontrolė

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs valdyti emocijų raišką ir elgesį.

Esminis gebėjimas. Laikosi susitarimų, elgiasi mandagiai, taikiai, bendraudamas su kitais bando kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus (suvaldo pyktį, neskaudina kito), įsiau drinęs geba nusiraminti.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Bando kontroliuoti savo elgesį. Išbando savo interesų gynimo ir konfliktų sprendimo būdus.	Sekdamas suaugusiojo pavydžiu laikosi tvarkos ir žaidimų taisyklių.	Primenant laikosi tvarkos ir žaidimo taisyklių. Priima dienos ritmo pasikeitimus. Sugalvoja kelis konflikto sprendimo būdus.	Savarankiškai laikosi tvarkos ir žaidimų taisyklių. Bando konfliktus spręsti taikiai. Sutelkia dėmesį klausymui, stebėjimui, veiklai tiek, kiek sužadintas susidomėjimas. Bando susilaikyti nuo netinkamo elgesio jį provokuojančiuose situacijose.	Ilgesnį laiką sutelkia dėmesį klausymui, stebėjimui, veiklai- siekia rezultato. Supranta taisyklių, susitarimų prasmę. Atsiranda savitvarkos pradmenys. Ieško pagalbos stresinėje situacijoje (susijaudinęs, išsigandęs ir pan.).

Iniciatyvumas ir atkaklumas

Vertybinė nuostata. Didžiuojasi savimi ir didėjančias savo gebėjimais.

Esminis gebėjimas. Savo iniciatyva pagal savo pomėgius pasirenka veiklą, ilgam įsitraukia ir ją plėtoja, geba pratęsti veiklą po tam tikro laiko tarpo, kreipiasi į suaugusįjį pagalbos, kai pats nepajėgia susidoroti su kilusiais sunkumais.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesniems
Stebi savo veiksmų pasekmes. Prašo pagalbos nepavykus atlikti veiklos.	Išbando įvairias daiktų panaudojimo galimybes. Supranta kada pavyko įveikti sunkumus.	Ieško tinkamų sprendimo būdų. Bando įveikti sunkumus pats.	Plėtoja veiklą, ją tęsia po dienos miego, kitą dieną. Ilgesniam laikui įsitraukia į suaugusiojo pasiūlytą veiklą. Kreipiasi pagalbos į draugus ir tik po to į suaugusįjį.	Savo iniciatyva pagal pomėgius pasirenka veiklą, ilgam ją plėtoja. Nuo pradžios iki pabaigos atlieka nepatrauklią veiklą. Priima iššūkius naujai veiklai, bando pats įveikti kliūtis.

KŪNIŠKASIS INTELEKTAS

Fizinis aktyvumas

Esminės nuostata: Noriai, džiaugsmingai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.

Esminis gebėjimas: Eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja koordinuotai, išlaikydamas pusiausvyrą, spontaniškai ir tikslingai atlieka veiksmus, kuriems būtina akių-rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesiems
Pastovi ant vienos kojos. Lipa ir nulipa laiptais. Peršoka liniją. Įkerpa popieriaus kraštą.	Stovėdamas pasistiebia, atsistoja ant kulnų. Išlaiko pusiausvyrą, eidamas nedideliu paaukštiniu. Šokinėja ant vienos kojos. Ištiestomis rankomis pagauna didelį kamuolį. Pieštuką laiko tarp nykščio ir kitų pirštų.	Eina pakaitiniu žingsniu. Juda vingiais greitėdamas ir lėtėdamas. Šokinėja vietoje, judant pirmyn, įveikdamas kliūtis. Tiksliai atlieka sudėtingesnius judesius pirštais (užsega ir atsega sagas, veria ant virvutės smulkus daiktus).	Eina ratu, poromis, atbulomis. Šoka į toli, į aukštį. Žaidžia žaidimus su kamuoliu. Žaidžia komandomis., derindamas veiksmus. Tiksliau valdo pieštuką ir žirkles.	Išlaiko saugų atstumą eidamas, bėgdamas šalia draugo. Bėga derindamas du ar daugiau judesių. Kerpa gana tiksliai. Sulenkia popieriaus lapą per pusę, į keturias dalis. Pieštuką laiko taisyklingai.

Kasdienio gyvenimo įgūdžiai

Vertybinė nuostata. Noriai ugdomi sveikam kasdieniam gyvenimui reikalingus įgūdžius.

Esminiai gebėjimai. Tvarkingai valgo, savarankiškai atlieka savitvarkos veiksmus: apsirengia ir nusirengia, naudojami tualetu, prausiasi, šukuojasi. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje.

Vaiko pasiekimai				
2-3 metų	3-4 metų	4-5 metų	5-6 metų	Brandesiems
Suaugusio padedamas nusirengia, apsirengia. Padeda vieną, kitą daiktą į vietą. Pats nueina į tualetą, suaugusio	Padedamas plaunasi rankas, šluostosi pats. Padedamas susitvarko žaidimų vietą. Padedamas apsirengia ir nusirengia, apsiauna ir nusiauna batus.	Dažniausiai taisyklingai naudojami stalo įrankiais. Domisi, kuris maistas sveikas, naudingas. Savarankiškai apsirengia, nusirengia. Ir nusiauna batus.	Padedamas pasirenka drabužius ir avalynę pagal oro sąlygas. Dažniausiai savarankiškai tvarkosi žaislus ir veiklos vietą. Padedamas suaugusiojo	Savarankiškai serviuoja stalą. Savarankiškai pasirenka drabužius ir avalynę pagal oro sąlygas. Žino kaip saugiai elgtis gatvėje. kelyje, namuose.

padedamas susitvarko. Valgo ir geria savarankiškai.	Pasako, kaip elgtis su pavojingais daiktais (peiliais degtukais, vaistais).	Prisiminus plaunasi rankas, prausiasi, nusišluosto. Priminus tvarko žaislus.	serviruoja stalą ir po valgio sutvarko stalą. Įvardija vieną kitą maisto produktą, kurį valgyti sveika.	Savarankiškai laikosi susitarimų, saugaus elgesio taisyklių. Įvardija kelis maisto produktus, kuriuos valgyti sveika, ir kelis, kuriuos riboti reikia.
---	---	--	---	--

Programos įgyvendinimo sąlygos:

- Kryptingas, personalizuotas ugdymo proceso planavimas;
- Ugdymosi tikslai orientuoti į vaiko poreikius ir interesus;
- Pamatuojų, paremtų vaiko daroma pažanga ugdymo tikslų kėlimas, atsižvelgiant į kiekvieno vaiko individualius poreikius ir galias;
- Saugi, atliepanti individualius vaikų poreikius ir motyvuojanti ugdytis bei skatinanti kūrybiškumą aplinka;
- Vaiko pasiekimų/pažangos vertinimas keliant realistinius ugdymosi tikslus, atsižvelgiant į individualius vaikų ugdymosi poreikius;
- Ugdymosi metodai, skatinantys vaikų individualią ir bendrą veiklą grupėse, atliepiant jų pomėgius, interesus, amžiaus ypatumus.
- Ugdymasis per žaidimus, įtraukiantis realaus gyvenimo patirtį bei keliantis naujus iššūkius vaikams;
- Veiklos, atliepančios vaiko pomėgius, gyvenimo bendruomenėje ir pasaulyje ypatumus bei įgalinančios į jas įsitraukti ir šeimą.

Sveikos ir saugios gyvenimo sistema

Veiklos kryptys:

- Asmens ir higienos įgūdžių ir įpročių ugdymas.
- Vaiko organizmo grūdinimas.
- Fizinio aktyvumo optimizavimas.
- Judriųjų ir sportinių žaidimų elementų taikymas veiklose.
- Aktyvaus poilsio darželyje ir šeimoje organizavimas.
- Sveika mityba – sveikatos pagrindas.
- Socialinis ir psichologinis saugumas vaikų darželyje.

Ugdymo organizavimo formos ir būdai:

- **Ryto mankšta**

Ryto mankšta vedama ištisus metus. Šiltu metų laiku (pavasarij, vasarą, rudenį), esant palankioms sąlygoms, organizuojama lauke, žiemą - salėje arba grupėje. Mankštos trukmė 5 – 7 minutės. Mankštos pobūdį (klasikinė, korekcinė, su ritminės gimnastikos elementais, žaidybinė)

renkasi pedagogas atsižvelgdamas į vaikų amžių, dalyvaujančių mankštoje vaikų skaičių, poreikius, interesus, emocinę būklę.

- **Kūno kultūros valandėlės sporto salėje ir lauke.**

Kiekvienai amžiaus grupei kūno kultūros valandėlės yra vedamos pagal tvarkaraštį: du kartus per savaitę. Naudojami įvairūs kūno kultūros valandėlių variantai: klasikinis, siužetinis, laisvas kūrybinis, korekcinis, žaidybinis. Auklėtoja iš anksto numato tikslus, uždavinius, pobūdį, veiklų organizavimo būdus, fizinio ugdymo stilių, pravedimo vietą, sportinį inventorių ir priemones. Parenka judesius ir žaidimus, atsižvelgdama į vaikų amžių. Auklėtoja padeda vaikams pasirošti valandėlėms, parenka aprangą, avalynę, veiklos metu koreguoja vaikų judesius, dalyvauja žaidimuose, skatina pasyvių vaikų aktyvumą.

- **Sveikatos valandėlės.**

Sveikatos valandėlė prasideda pedagogine intriga - pokalbiu, pasakojimu, dainele, mįsle, filmukų žiūrėjimu ir kt. Jų metu auklėtoja perteikia vaikams teorines žinias, paskatina stebėti, rasti atsakymą, sprendimo būdą iškeltai problemai. Pagrindinė dalis – pažintinė, tiriamoji vaikų veikla. Vaikai aktyvūs dalyviai, atlieka įvairius pratimus, judesius, žaisdami jie tiria, patvirtina ar paneigia auklėtojos iškeltą hipotezę.

- **Sporto šventės.**

Sporto šventės organizuojamos atsižvelgiant į gimnazijos metinę veiklos programą ir grupės veiklos planus. Scenarijus kuriamas iš anksto, aktyviai dalyvaujant visiems darželio pedagogams. Tai valanda įdomių žaidimų, varžybų, atrakcionų. Šventėse kviečiami dalyvauti ir ugdytinių tėveliai.

- **Išvykos į gamtą.**

Kartą savaitėje yra organizuojamos išvykos į gamtą, į parką, prie upės. Šių išvykų metu derinama aktyvi fizinė vaikų veikla ir poilsis. Iš anksto numatomas maršrutas, aktyvaus poilsio vieta, judrieji žaidimai, atrakcionai, inventorius. Siekiama, kad užduotys ir fizinis krūvis atitiktų vaikų fizinį pasirengimą. Išvykų metu tinkamai parenkamos aktyvaus ir pasyvaus poilsio pertraukos, derinama judri veikla ir ramios kūrybinės užduotys. Užtikrinamas vaikų saugumas.

- **Ugdomoji vaikų veikla lauke.**

Gimnazija įgyvendina sveikatą stiprinančios mokyklos programą, todėl dalis ugdomųjų veiklų (2-3 dienos savaitėje) yra vykdomos lauke: pavalius pusryčius ir po pietų miego . Auklėtojos, atsižvelgdamos į orų sąlygas, savaitės numatytus tikslus ir uždavinius, parenka veiklas, ugdymas organizuojamas netradicinėse erdvėse panaudojant gamtines medžiagas, antrines žaliavas.

1. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Vaiko pažangos ir pasiekimų vertinimas – tai nuolatinis informacijos apie vaiką, jo ugdymo(si) ypatumus bei daromą pažangą kaupimas ir apibendrinimas.

Vertinimo tikslas – nustatyti esamus ugdytinio gebėjimus bei numatyti tolesnio ugdymo gaires. Vertinimas atliekamas taip, kad garantuotų psichologinį saugumą, gerą vaiko savijautą, padėtų išgyventi sėkmės jausmą, motyvuotų vaiką ugdytis bei įveikti kliūtis.

Vertiname, kad:

- pažintume vaiką (vaiko ugdymosi poreikius, interesus, pomėgius, galias, stilių, charakterio ypatumus, kultūrinius skirtumus);
- atskleistume vaiko pastangas ir pažangą bei skatintume jo ugdymą(si);
- apmąstytume (reflektuotume) įgyvendintus programos tikslus ir uždavinius;
- planuotume tolesnio ugdymo perspektyvas individualiai kiekvienam vaikui ir vaikų grupei;
- apibendrinę sukaupę vertinimo informaciją, koreguotume ugdymo planus;

- pateiktume vertinimo informaciją vaikui, vaiko tėvams ir kitiems ugdytojams.

Įvertinimas atliekamas 2 kartus per metus (pasibaigus 1 pusmečiui ir 2 pusmesčiui). Naujai ugdymo įstaigą pradėjęs lankyti vaikas, vertinamas 3 kartus per metus (po adaptacinio laikotarpio, ir 1 pusmečio ir 2 pusmečio). Vaikų pasiekimai fiksuojami Kulių gimnazijos vaiko ugdymo pasiekimų ir pažinimo vertinimo aprašas (priedas nr.1). Vertinimo medžiaga saugoma iki tol, kol vaikas pereina į kitą ugdymo grupę. Vaiko pasiekimų aplanke kaupiami vaiko veiklospavyzdžiai, iliustruojantys vaiko pažangą bei pastangas, suteikiantys suprantamą informaciją apie vaiko pasiekimus visiems ugdymosi proceso dalyviams: vaiko aprašai, kūrybinių darbų pavyzdžiai, vaiko klausimai, pasakojimai, samprotavimai, išsakytos idėjos, vaiko rašytinės kalbos pavyzdžiai.

Vertinant vaiko pasiekimus laikomasi vertinimo etikos reikalavimų, objektyvumo ir humaniškumo, konfidencialumo bei pozityvumo principų.

Siekiant darnos ir vieningumo tarp ugdymosi namuose ir įstaigoje, vaikų tėvams (globėjams) informacija apie vaikų pasiekimus teikiama nuolat, individualiai pagal poreikį: tėvai (globėjai) apie vaiko ugdymosi pasiekimus ir pažangą informuojami susitarus su jais dėl informacijos pateikimo formų bei dažnumo (pvz., kas mėnesį, kas pusmetį ar kt.) arba pagal poreikį (pastebėjus naujus vaiko gebėjimus, atsižvelgus į tėvų (globėjų) pageidavimus ir kt.); išsami informacija apie vaiko pasiekimus ir pažangą tėvams (globėjams) teikiama mokslo metų pradžioje (spalio mėn.) bei mokslo metų pabaigoje (gegužės mėn.);

Įstaigoje atliekama vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo rezultatų analizė, išskiriamos stipriosios ir tobulintinos pasiekimų sritys, numatomos priemonės ugdymosi kokybės gerinimui.

Vaiko pasiekimo rezultatų panaudojimas:

- ugdymo proceso planavimui ir koregavimui;
- ugdymo individualizavimui, vaiko raidos tobulinimui;
- pedagogo kompetencijų tobulinimui;
- vidiniam įstaigos veiklos įsivertinimui, vertinant vaikų ugdymo(si) pasiekimų sritį.

6. BENDRADARBIAVIMO SU ŠEIMA BŪDAI, FORMOS

Pedagogas, bendraudamas ir bendradarbiaudamas su šeima, taiko formalius, neformalius, netradicinius būdus ir formas. Pedagogas juos renkasi atsižvelgdamas į šeimos kultūrą, grupės bendruomenės poreikius.

Formalios sąveikos būdai: tėvų susirinkimai, diskusijos, edukacinis tėvų švietimas (konsultacijos, rekomendacijos, seminarai, paskaitos), tėvų lankymasis grupėje, dalyvavimas ugdymo procese, bendrų projektų kūrimas ir įgyvendinimas (išvykos, ekskursijos, šventiniai renginiai).

Neformalios sąveikos būdai: individualūs pokalbiai, skelbimų lentos, žinutės, facebook ir messenger grupės.

Pedagogai bendradarbiaudami su šeima vadovaujasi šiomis nuostatomis:

- Pagarba – gerbti kiekvieną šeimą ir priimti ją tokią, kokia ji yra;
- Pozityvumas – sutelkti dėmesį į stipriąsias šeimos puses, veiklą organizuoti taip, kad ji būtų maloni tiek tėvams, tiek pedagogui; siekti, kad sąveiką lydėtų teigiamas tarpusavio ryšys, gebėti parodyti šeimai, kad ji yra stipri ir daug gali padėti;
- Nuoseklumas – suvokiant grupės ypatumus, laipsniškai įvesti šeimą į grupės gyvenimą;
- Individualizavimas – šeimos yra skirtingos savo interesais, planais ir pajamomis; tai, kas gali sudominti vienas šeimas, kitoms gali būti visai nepriimtina ar nedaryti jokio poveikio;
- Įsipareigojimas – jausti atsakomybę už teikiamą informaciją tėvams apie vaiką;
- Objektyvumas – apibūdinant tėvams vaiką surinkti kuo daugiau tikslesnės ir išsamesnės informacijos, vengti išankstinių nuostatų;
- Konfidencialumo – nekalbėti apie vaikus bei jų šeimas už įstaigos ribų. Pokalbių, diskusijų su šeimomis informacija negalima keistis kitiems suaugusiems ar vaikams girdint;
- Pasitikėjimas – pedagogas turi išsaugoti tėvų pasitikėjimą; šeimai reikia pristatyti bendrą informaciją apie įstaigą, grupę, teikiamą metodiką bei informaciją apie jų vaikus.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. Auginkime sveikus ir laimingus vaikus. LR Sveikatos apsaugos ministerija 2013 m. ISBN 978-9955-613-68-8
2. Bitinas, B. Hodegetika. Auklėjimo teorija ir technologija. Vilnius: Kronta, 2004.
3. Dodge D.T., Rudick S., Berke K. Ankstyvojo amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Vilnius: Presvika, 2008.
4. Dodge E.P., Grimm D. Kimochis ikimokyklinio ugdymo programa. 2013.
5. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas, patvirtintas Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK- 627 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V-1009 redakcija).
6. Juodaitytė, A. Socializacija ir ugdymas vaikystėje. Vilnius: Petro ofsetas, 2002.
7. Lietuvos Respublikos seimo 2003 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. IX – 1569 patvirtinta Vaikogerovės valstybės politikos koncepcija.
8. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. Švietimo aprūpinimo centras, 2014.
9. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. Švietimo aprūpinimo centras, 2015.
10. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa. 2016 m. spalio 25 d. Nr. V-941, Vilnius.
11. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas, 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281.
12. P. Hakkarainen, M. Brėdikytė, A. Brandišauskienė, G. Sujetaitė-Volungevičienė. Ikimokyklinio amžiaus vaiko raida: žaidimas ir savireguliacija: monografija. Kaunas: Vitae Litera, 2015.
13. Pečiuliauskienė, P., Valantinaitė, I., Malonaitienė, V. Z karta: kūrybingumas ir integracija. Monografija. Vilnius: Edukologija, 2013.
14. Sabaliauskienė, S., Rimkienė, R. Kokybiškas ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymas. Vilnius: ŠMM, 2009.
15. Targamadžė, V. Naujosios (Z) kartos ugdymo pedagoginiai ir psichologiniai aspektai. Rekomendacijos pedagogams ir švietimo pagalbos specialistams. Vilnius: Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, 2015.
16. Internetinis portalas www.ikimokyklinis.lt
17. Švietimo ir mokslo ministerija www.smm.lt
18. Ugdymo plėtotės centras <http://www.upc.smm.lt/>

APTARTA

Kulių gimnazijos mokytojų tarybos posėdyje
2021-05-24 Protokolu Nr. 6

PRITARTA

Kulių gimnazijos tarybos posėdyje
2021-05- Protokolu Nr.

PRIEDAI

Kulių gimnazijos ikimokyklinio
ugdymo programos
Priedas Nr. 1

KULIŲ GIMNAZIJA Vaiko ugdymo pasiekimų ir pažinimo vertinimas

Vaiko vardas, pavardė

Vaiko amžius

Grupė

Mokslo metai

Pasiekimų sritis	Po adaptacinio laikotarpio		I pusmetis		II pusmetis	
	Žingsnis	Komentaras	Žingsnis	Komentaras	Žingsnis	Komentaras
1. Kasdieniai gyvenimo įgūdžiai 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
2. Fizinis aktyvumas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
3. Emocijų suvokimas ir raiška 2 žingsnis 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
4. Savireguliacija ir savikontrolė 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
5. Savivoka ir savigarba 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
6. Santykiai su suaugusiais 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						

7. Santykiai su bendraamžiais 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
8. Sakytinė kalba 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
9. Rašytinė kalba 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
10. Aplinkos pažinimas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
11. Skaičiavimas ir matavimas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
12. Meninė raiška 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
13. Estetinis suvokimas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
14. Iniciatyva ir atkaklumas 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
15. Tyrinėjimas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
16. Problemų sprendimas 3 žingsnis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
17. Kūrybiškumas 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						
18. Mokėjimas mokytis 4 žingsnis 5 žingsnis 6 žingsnis						

ILGALAIKIS UGDOMOSIOS VEIKLOS 2020-2021 METŲ PLANAS

Kulių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo „.....“ grupė

..... metų vaikų grupė

Vaikų grupės aprašymas

Tikslas-

Uždaviniai:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

MĖNUO	TEMOS	PLANUOJAMA UGDOMOJI VEIKLA
<i>Rugsėjis</i>	1 savaitė.	
	(įrašoma iškyla, renginys, projektas ir kt.)	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Spalis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	

<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Lapkritis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Gruodis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Sausis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Vasaris</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė. Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Kovas</i>	1 savaitė.	

	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė.	
	Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Balandis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė.	
	Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Gegužė</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	4 savaitė.	
	Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		
<i>Birželis</i>	1 savaitė.	
	2 savaitė.	
	3 savaitė.	
	Priemonės:	
<i>Civilinė sauga</i>		

UGDOMOSIOS VEIKLOS SAVAITĖS PLANAS

Nuo 20 metų mėn. d. iki mėn. d.
Parengė:

PLANUOJAMA UGDOMOJI VEIKLA

Projektas, tema, problema ar kt.

Tikslas (ai):

Uždaviniai:

INDIVIDUALI UGDOMOJI VEIKLA <i>(Ugdymo individualizavimas pagal vaiko poreikius, gebėjimus ir kitus ypatumus.)</i>
UGDOMOJI VEIKLA VAIKŲ GRUPELĖMS <i>(Ugdymo diferencijavimas pagal vaikų poreikius, gebėjimus ir kitus ypatumus.)</i>
UGDOMOJI VEIKLA VISAI VAIKŲ GRUPEI <i>(Turinys, būdai, pagrindinės priemonės, vieta.)</i>
CIVILINĖ SAUGA

SĄVEIKA SU ŠEIMA <i>(Auklėtojų, tėvų (globėjų) iniciatyvos, siūlymai, sąveikos būdai.)</i>
SAVAITĖS APMASTYMAI, REFLEKSIJA <i>(Kaip sekėsi įgyvendinti numatytą tikslą, uždavinius.)</i>